

denfor Fællesskabet. Der fastsættes heri regler om konkurrencevilkårene inden for det fælles marked, regler om tilpasning eller indbyrdes tilnærmelse af Medlemsstaternes lovgivning af hensyn til Fællesskabets funktion samt regler om samarbejde med hensyn til Medlemsstaternes økonomiske politik og socialpolitik.

Afsnit I

De fælles regler (artiklerne 85–102)

Kapitel 1. Konkurrencereglerne (artiklerne 85–94)

Et af formålene med det fælles marked er gennem en hensigtsmæssig arbejdsdeling at forbedre mulighederne for økonomiske og sociale fremskridt. Traktatens regler om konkurrence går ud på at forhindre at private eller offentlige virksomheder i Medlemsstaterne gennem aftaler eller på anden måde modvirker udviklingen mod opnåelsen af dette formål.

Artiklerne 85–90 retter sig på de enkelte virksomheder og giver regler for disses konkurrenceforhold. Hovedreglerne udtrykkes henholdsvis i artikel 85 om aftaler mellem virksomhederne og i artikel 86 om udnyttelse af en virksomheds dominerende stilling på markedet. Fælles for de to artiklers bestemmelser er, at de som grundlag har et forbud mod handlinger, som kan påvirke handelen mellem Medlemsstaterne på ugunstig måde. Fælles for dem er endvidere, at de er umiddelbart gældende i alle Medlemsstater og skal efterleves af disses virksomheder og myndigheder.

Ifølge artikel 85 forbydes aftaler eller samordnet praksis mellem virksomheder, som er egnet til at påvirke handelen mellem Medlemsstaterne, og som har til formål eller dog til følge at hindre, at begrænse eller fordreje konkurrencen inden for det fælles marked. Der opregnes i artiklen en række eksempler på sådanne aftaler og praksis.

Aftaler og samordnet praksis, som tilsammen kan betegnes som karteller, antages ifølge Fællesskabsinstitutionernes praksis, herunder Domstolens praksis, at omfatte på den ene side enhver skriftlig, mundtlig eller stiltiende aftale, på den anden side sådan fælles adfærd, som uden at hvile på aftale dog resulterer i en tilpasset forretningspraksis for to eller flere virksomheder. Det er uden betydning, om aftaler

eller samordnet praksis etableres mellem virksomheder på samme trin i omsætningen (horizontale karteller) eller mellem virksomheder på forskelligt trin i omsætningen (vertikale karteller). Egnet til at påvirke handelen mellem Medlemsstater er karteller, som med rimelig sandsynlighed må antages på kort eller langt sigt at ville kunne forstyrre de økonomiske forbindelser mellem to eller flere Medlemsstater. Herunder falder også karteller, som er indgået med eller imellem virksomheder hjemmehørende i ikke-medlemsstater. Tilsvarende gælder forbudet mod hindring, begrænsning eller fordrejning af konkurrencen på det fælles marked også den hindring, begrænsning eller fordrejning af konkurrencen på det fælles marked, som kunne udfoldes af virksomheder fra ikke-medlemsstater. For at aftaler og samordnet praksis rammes af forbudet, skal de have en negativ virkning på konkurrencen på det fælles marked til formål eller til følge. Kommissionen har herom udtalt, at aftaler om samarbejde af åbenbart gavnlige karakter som hovedregel vil være tilladelige. Sådanne aftaler er samarbejdsaftaler om bogholderi, kredit og regnskab, om forskning og udvikling, om fælles produktion, lager- og transportudstyr, om reklame og om fælles salgsorganisation.

De aftaler og samordnet praksis, som falder ind under artikel 85, stk. 1, er ifølge artiklens stk. 2 forbudt og uden retsvirkning. Dette indebærer, at de skal betragtes som ugyldige af de enkelte Medlemsstater og behandles herefter af disses myndigheder og domstole.

Ifølge artiklens stk. 3 kan der gøres undtagelser fra forbudet i stk. 1 for enkeltstående aftaler eller for bestemte typer af aftaler på betingelse af, at de er til gavn for omsætning og forbrugere, og ikke pålægger unødige markedsbegrænsninger.

Det er i første omgang Kommissionen, som tager stilling til, om en aftale strider mod reglerne og om den, hvis dette er tilfældet, undtagesvist kan tillades på grund af dens gavnlige virkninger. Aftaler skal anmeldes til Kommissionen og kan kun undtages, hvis de er anmeldt. For overtrædelse af kartel- og monopolreglerne kan virksomhederne ifalde bødesvar. Bøderne fastsættes af Kommissionen. Afgørelserne kan af de pågældende virksomheder indbringes for Domstolen, der med fuld prøvelsesret træffer den endelige bestemmelse.

Ifølge artikel 86 er misbrug af en eller flere virksomheders dominerende stilling på det fæl-